

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16CoP/2/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816207573
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8816207573.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Martina Filákovského a JUDr. Branislava Brezu vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti J. - A., nar. XX.XX.XXXX, N., nar. XX.XX.XXXX, N., nar. XX.XX.XXXX, všetci bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, deti matky N. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, XXX XX S.. a otca N. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, XXX XX S., za účasti Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou, so sídlom Námestie slobody 5, 093 01 Vranov nad Topľou, v konaní o návrhu matky na zmenu osobnej starostlivosti, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 6. decembra 2016 č.k. 8P 194/2016-17 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„M e n í s a výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 5P/62/2014-38 zo dňa 28.10.2014 a to tak, že sa maloleté deti A. J., nar. XX.XX.XXXX, N. J., nar. XX.XX.XXXX a N. J., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky.

Otec sa z a v ä z u j e platením výživného na každé maloleté dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, ktoré výživné je otec p o v i n ý platiť vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 26, § 62 odsek 1 a 3, § 75 odsek 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“) a § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“).

3. Vychádzal zo zistenia, že striedavá osobná starostlivosť nariadená rozhodnutím pod sp. zn. 5P/62/2014 nefunguje, otec nezabezpečuje mal. deťom všetku potrebnú starostlivosť počas dvoch týždňov v mesiaci, prevažná miera zodpovednosti za výchovu a výživu detí je na matke, ktorá mal. deťom denne zabezpečuje stravu, perie, žehlí a informuje sa o ich školských výsledkoch. Matka má so všetkými mal. deťmi vytvorený kladný citový vzťah. Otec má nezhody s najstaršou dcérou, s ktorou má tiež minimálnu vzájomnú komunikáciu. Matka má pre mal. deti vytvorené vhodné bytové podmienky, zatiaľ čo otec býva v jednoizbovom byte so svojim otcom a dvoma bratmi, kde nie je možné zabezpečiť

vhodné podmienky na bývanie a prípravu do školy. Keďže otec je evidovaný na Úrade práce ako nezamestnaný a jeho príjem pozostáva len z dávky v hmotnej núdzi, prvoinštančný súd ho zaviazal na platenie minimálneho výživného. Stretávanie otca s mal. deťmi nebolo potrebné upravovať.

4. Proti rozsudku podal odvolanie otec. Navrhol, aby súd zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že mal. deti budú zverené do osobnej starostlivosti oboch rodičov. Uviedol, že počas dňa sa mal. deťom venujem stará sa o nich, zabezpečuje ich potreby a má k nim vytvorený pozitívny vzťah. Finančne prispieva do domácnosti.

5. K odvolaniu otca podala vyjadrenie Okresná prokuratúra. Navrhla odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedla, že dokazovaním bolo preukázané, že striedavá starostlivosť sa nerealizuje, pretože v čase, kedy by mali mal. deti byť u otca sa o ne stará matka. Preukázané boli tiež nezhody medzi otcom a najstaršou dcérou s ktorou takmer nekomunikuje a že mal. deti nemajú u otca vytvorené vhodné podmienky na bývanie a na prípravu do školy.

6. K odvolaniu otca podal vyjadrenie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Zastáva názor, že nie je reálny dôvod na zmenu osobnej starostlivosti, pretože na výchove sa s určitou mierou podieľa každý jeden z rodičov, rodičia nemenili prostredie, bývajú v tej istej lokalite, v tom istom obytnom bloku.

7. Dňa 27.02.2017 bolo na prvoinštančnom súde prijaté podanie matky nazvané „Vyjadrenie k odvolaniu otca“. Navrhla, aby súd zmenil svoje rozhodnutie tak, aby mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti oboch rodičov. Uviedla, že vzťahy v rodine sa upravili a medzi ňou a otcom sa obnovilo spolužitie.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

9. Podľa ustanovenia § 35 C.m.p., súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

10. Podľa ustanovenia § 36 C.m.p., súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

11. Otec neunesol dôkazné bremeno nakoľko nepreukázal, aby pre mal. deti bola vhodná práve striedavá výchova oboch rodičov, resp. žeby doterajšia súdom nariadená striedavá osobná starostlivosť plnila svoj účel.

12. Súd prvej inštancie mal dostatočným spôsobom osvedčené okolnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu matky. Odvolací súd sa v celom rozsahu so závermi prvoinštančného súdu stotožňuje a na tieto poukazuje.

13. Pre rozhodnutie súdu prvej inštancie bol v zmysle ustanovenia § 217 odsek 1 C.s.p. rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Skutkový stav bol zistený v primeranom rozsahu, vec správne právne posúdená a vo veci bolo správne rozhodnuté.

14. Predpokladmi na rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti, ktoré musia byť kumulatívne (súčasne) splnené, sú jednoznačný záujem dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa, záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa a súhlas aspoň jedného z rodičov so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti.

15. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že podmienky na rozhodnutie súdu o striedavej starostlivosti splnené nie sú.

16. Súd musí pri všetkých prípadoch rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností (teda nielen pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti) rešpektovať právo maloletého

dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd musí dbať o to, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

17. Súd pri rozhodovaní o striedavej osobnej starostlivosti, resp. pri schvaľovaní rodičovskej dohody, nesmie opomenúť výsluchom zistiť praktické súvislosti spojené s týmto spôsobom osobnej starostlivosti, teda ako by rodičia riešili presun osobných vecí dieťaťa z domácnosti jedného rodiča do domácnosti druhého rodiča, ako by boli vybavené obidve domácnosti, či by malo dieťa v obidvoch domácnostiach nevyhnutné veci, napríklad ošatenie, hračky, počítač a pod., a či je bytová situácia obidvoch rodičov vôbec vhodná, teda napríklad či by malo dieťa u každého z rodičov vlastnú izbu a pod. Nutnosť pravidelného sťahovania množstva vecí maloleté dieťaťa vníma mimoriadne negatívne. Medzi rodičmi by nemal byť zásadný rozpor ani v otázkach financovania potrieb dieťaťa, t.j. financovanie ošatenia, školských pomôcok, výletov, výcvikov a pod. Pokiaľ je na mimoškolské aktivity dieťaťa, napríklad na športové či umelecké aktivity, potrebné zabezpečiť dopravu, súd by mal tiež zistiť, či je v možnostiach obidvoch rodičov zabezpečiť ju dieťaťu. Rodičia musia nájsť konsenzus aj pokiaľ ide o veci sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti, hlásenia pobytu dieťaťa, daňového bonusu na dieťa a pod.

18. Z obsahu spisu, konkrétne zo šetrenia situácie kolíznym opatrovníkom vyplýva, že striedavá starostlivosť v danom prípade nefunguje. Je to takmer výlučne matka, ktorá zabezpečuje starostlivosť o mal. deti, ktorá sa stará o ich základné potreby (ako je varenie, pranie, žehlenie) a o ich študijné výsledky. Z vykonaného šetrenia je tiež zrejmé, že otec nemá ani vhodné bytové podmienky na to, aby mohol svojim mal. deťom zabezpečiť primeranú starostlivosť, aby mohli prípadne u neho prespať, učiť sa, či odložiť si svoje osobné veci.

19. Odvolací súd sa teda stotožnil so záverom prvoinštančného súdu, že striedavá starostlivosť v danom prípade nefunguje.

20. Nakoľko sa jedná o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, odvolací súd nie je viazaný námietkami otca a ani matky v podanom odvolaní (vyjadrení). Tieto by mohli byť podkladom v prípade nového rozhodovania vo veci, kde by konajúci súd rozhodol po dôkladnom prešetrení skutočného stavu veci (v zmysle ustanovenia § 35 C.m.p.).

21. So zreteľom na uvedené odvolací súd v zmysle § 387 odsek 1 a 2 C.s.p. napadnutý rozsudok ako vecne správne potvrdil.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 C.s.p. v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).